

κάνεις δὲν ὑπῆρχεν ὥπως οὖν εἰδήμων τῆς ὑποθέσεως, ὅστις ποσῶς ἀμφίβαλλε περὶ τῆς κινήσεως τῆς γῆς.

Πάλιν· ἐντελὲς εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ἀερόλιθοι, τουτέστι, πέτραι ἐξ οὐρανοῦ, ἔπεσον εἰς διαφόρους τόπους καὶ κατὰ διαφόρους καιροὺς, καὶ οὐκ ὀλίγοι τὸν ἀριθμόν. Σύγκεινται δὲ ἀπὸ σίδηρον, ἢ εἰδός τι σιδηρολίθου, καὶ εἶναι παντὸς μεγέθους, ἀπ' ὀλίγας οὐγγίας εἰς πολλοτάτας ὁκάδας. Κάμμία ἐξηγήσεις αὐτῶν ἀποχρῶσα εἰσέτι δὲν ἐδόθη. Ἐνστάσεις δυναταὶ ὑπάρχουσι κατὰ τοῦ ὑποθέτειν ἢ ὅτι ἐξ ἡφαιστίων τῆς σελήνης ἀνερρίφθησαν, ἢ ὅτι εἶναι κλάσματα ἐξ ἄλλων τινῶν πλανητῶν ἀποσπασθέντα, ἢ ὅτι ἐσχηματίσθησαν εἰς τὸν ἀέρα. Εἰς μέλλοντας αἰῶνας, ἀφοῦ τελειοποιηθῶσιν ἡ χημεία καὶ ἡ ἀστρονομία, ἴσως γνωρισθῶσι πλείοτερα περὶ τῶν θαυμασίων τούτων πετρῶν. Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξύ, τὸ ὅτι ἔπεσον μαρτυρεῖται τόσον καλῶς ὑπὸ παμπόλων μαρτύρων, ὥστε, μ' ὅλας τὰς δυσκολίας, οὐδεὶς τὴν ὑπόθεσιν ἐξετάσας ἔχει τὴν παραμικρὰν ἀμφιβολίαν ὅτι τὸ πρᾶγμα κατ' ἀλήθειαν συνέβη, ὅσον ἀπίστευτον καὶ ἂν ἐμπορῇ νὰ φαίνεται.

Πάλιν· ἐὰν θεωρήσωμεν τὰς ἀνθρωπίνους πράξεις, θέλομεν εὐρεῖν πολλὰ μέρη τῆς ἱστορίας, ἀκόμη καὶ τὰ περὶ ὧν οὐδεὶς ἀμφιβάλλει, πλήρη τοιούτων παραδόξων συμβάντων, ὥστε εἶχέ τις πολλὰς δυσκολίας περὶ αὐτῶν νὰ προτείνῃ, καὶ νὰ κάμῃ ἐνστάσεις δυνατὰς κατὰ πολλῶν ἱστορουμένων, καὶ τοὶ βᾶσιν ἐχόντων εἰς τοιαύτην ἀποχρῶσαν ἀπόδειξιν, ὥστε νὰ πιστεύονται ἀπέναντι ὅλων αὐτῶν τῶν ἐναντιοτήτων. Εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Εὐρώπης, παραδείγματος χάριν, κατὰ τὸ διάστημα τῶν παρελθόντων τεσσαράκοντα ἐτῶν ὑπάρχουσι πολλὰ συμβάντα τόσον ἀπίθανα καθ' ἑαυτὰ, — μάλιστα τὰ εἰς τὴν θαυμαστήν ὕψωσιν, καὶ μεγαλειότητα, καὶ ἀνατροπὴν τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτου ἀναφερόμενα, — ὥστ' εὐκόλως εἵρισκέ τις ἐνστάσεις ἱκανὰς νὰ πληροφρήσῃ πολλοὺς ὅτι ἡ ἱστορία αὕτη δὲν δύναται ν' ἀληθεύῃ, ἂν δὲν ἐμαρτυρεῖτο τοσοῦτον καλῶς ὥστε νὰ πιστευεταί μ' ὅλας αὐτὰς τὰς δυσκολίας.

Πληθὺς ἄλλων παραδειγμάτων ἡμποροῦσέ τις νὰ φέρῃ διὰ ν' ἀποδείξῃ πόσα εἶναι τὰ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων πιστευόμενα, καὶ πιστευόμενα βασίμως, κατέναντι ἰσχυρῶν καὶ ἀληθινῶν ἐνστάσεων, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἐμποροῦν ἀποχρῶντως ν' ἀποκριθῶσι· τῶν ἐνστάσεων τούτων ὑπερβυζιζομένων ἀπὸ πλείοτέρας καὶ μεγαλητέρας δυσκολίας ἐκ τοῦ ἐναντίου μέρους.

Περὶ δὲ τῶν γενομένων κατὰ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τῶν Χριστιανικῶν Γραφῶν, ἀδύνατον ἦθελον εἶσθαι καὶ τὰς κυριώτερας μόνον αὐτῶν νὰ ἐκδέσωμεν εἰς τὸ μικρὸν διάστημα ὅσον συγχωροῦσι τὰ ὅρια μας. Ἀλλὰ τὸ ἀξιολογώτερον ἦδη ἐκάμαμεν, σημειώσαντες γενικῶς τὸν ὁρθὸν τρόπον τοῦ θεωρεῖν ἐνστάσεις εἴτε κατὰ τῆς ἡμετέρας θρησκείας, εἴτε καθ' ὁποιοῦδήποτε ἄλλου πράγματος· δηλαδή, πρῶτον, ὅτι δὲν ἀρμόζει ν' ἀρχίζῃ τις ἀπὸ τὴν θεωρίαν τῶν εἰς διήγημά τι ἢ σύστημα ἐναντιώσεων, πρὶν γνωρίσῃ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ

ἀπόδειξιν· καὶ δεύτερον, ὅτι δὲν πρέπει νὰ θεωρῇ τις ἑαυτὸν ὑπόχρεον ν' ἀπαρνηθῇ τὴν πίστιν του, ἂν δὲν δύναται ν' ἀποκριθῇ εἰς πᾶσαν ἐνστάσιν, καὶ νὰ διαλύσῃ πᾶσαν ἐνδεχομένην δυσκολίαν· ἀλλὰ νὰ ἐνθυμησῇ ὅτι πολλὰ, καθ' ὧν ὑπάρχουν ἐνστάσεις δυνατὰ εἰς τὰς ὁποίας ποτὲ δὲν ἐδόθη ἢ καὶ αὐτὸ ἀπόκρισις, πιστεύονται, καὶ πρέπει νὰ πιστεύονται, ὁπότεν εὐρίσκονται δυνατότεροι ἐνστάσεις ἐκ τοῦ ἐναντίου μέρους.

Η ΑΚΡΗ, Η ΠΤΟΛΕΜΑΙΣ.

Η ΑΚΡΗ, ἢ, ὡς κοινότερον λέγεται, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Ἀκρῆς, εἶναι πόλις τῆς Συρίας παραθαλάσσιος (εἰς Βόρειον πλάτος 32° 54', Ἀνατολικὸν μῆκος 35° 4',) κειμένη ἐπὶ τινος ἀκρωτηρίου, τὸ ὁποῖον, μετὰ τοῦ πρὸς νότον Καρμηλίου ὄρους, σχηματίζει κυκλοειδῆ κόλπον. Τὸ ἀρχαιότερον τοῦ τόπου ὄνομα ἦτον Ἀκχω, ἢ Ἀκω, καὶ Ἀκη· ἐπὶ δὲ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀρχῆς εἰς τὴν Συρίαν μετωνομάσθη Πτολεμαῖς· ἀλλὰ πάλιν ἔλαβε τὸνομα Ἀκω, ἀφοῦ ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν Σαρακηνῶν. Εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Σταυροφόρων πολλὰκις γίνεται μνεῖα τῆς Ἀκρῆς, ἀλωθείσης τὸ 1191 ὑπὸ τοῦ τῆς Γαλλίας Φιλίππου Αὐγούστου καὶ τοῦ τῆς Ἀγγλίας Ῥικάρδου Α'. Διὰ τινος καιρὸν ἐκράτουν αὐτὴν οἱ Ἰππῶται τῆς Μελίτης, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῶν ὁποίων περιτειχίσθη δυνατὰ, καὶ ἐπληρώθη ἀπὸ ἐκκλησίας. Περὶ τὰ μέσα τῆς δεκάτης ἐβδόμης ἑκατονταετηρίδος, καθ' ὃν καιρὸν ὁ Thevenot τὴν ἐπεσκέψθη, εὐρίσκετο σχεδὸν εἰς ἐρείπια ἡ πόλις αὕτη· ἀλλὰ μεγάλως ἐβεβλήθη ἐκτοτε, καὶ περιέχει τὴν σήμερον κατὰ τινὰς μὲν 15,000, κατ' ἄλλους δὲ 20,000 κατοίκων. Τὴν ἀνόρθωσιν ταύτην χρεωστεῖ εἰς τὸν Σεΐχην Δαχέρ, ὅστις, περὶ τὰ μέσα τῆς δεκάτης ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος, ἐδυνάμωσε τὴν πόλιν, καὶ ἀνέστησε τὸ ἐμπόριόν της. Ὁ δὲ διάδοχος αὐτοῦ, Ἰεζάρ Πασσᾶς, ὠχύρωσεν αὐτὴν πολὺ μᾶλλον, καὶ ἔκτισε νέον τζαμίον, κοσμήσας αὐτὸ μὲ κίονας, ἀνήκοντας ποτὲ εἰς τὰς ἀρχαίας Ἑλληνικὰς οἰκοδομὰς τῶν περὶ πόλεων. Αἱ ὁδοὶ τῆς Ἀκρῆς εἶναι στεναί, οἱ δὲ οἶκοι λιθόκτιστοι. Διμένα ἔχει μικρὸν καὶ ἀβαθὴ, ἀλλὰ μ' ὅλον τοῦτο ἓνα ἐκ τῶν καλητέρων εἰς τὴν παραλίαν ἐκείνην.

Τὴν Ἀκρην κατέστησε μάλιστα περίφημον εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους ἡ κατ' αὐτῆς ἐκστρατεία τοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτου. Τὸν Φεβρουάριον 1799, ἐκ τῆς Αἰγύπτου κινήσας ὁ μεγαλεπήβολος οὗτος στρατηγός, διέβη τὴν ἔρημον μὲ 10,000 ἀνδρῶν, καὶ ἀφοῦ ἤλωσε τὴν Ἑλ Ἀρίς, Γάζαν, καὶ Ἰάφφαν, ὅπου γενναίως ἀντεστάθησαν χιλιάδες τινὲς Τούρκων, ἐφθασεν, ἐπὶ τ' ἄλλους, ἐμπροσθεν τῆς Ἀκρῆς, Μαρτίου 17ην. Ὁ Ἰεζάρ Πασσᾶς, σκληρὸς μὲν πλὴν ἀνδρείοτατος γέρον, εἶχε προετοιμασθῇ εἰς πολιορκίαν. Ὁ Ἀγγλὸς Ἱππότης Σίδνιους Σμιθ (Sir Sidney Smith), μὲ τὰ Ἀγγλικά δίκροτα τὴν Τ γριν καὶ τὸν Θησία, ἀφοῦ ἐβασίλευσε νὰ ἐπισκευασθῶσι τὰ παλαιὰ τοῦ τόπου ὀχυρὰ

ματα, ἔφερε τὰς νῆας αὐτοῦ πλησίον τῆς πόλεως, ἥτις ἐξέχει εἰς τὴν θάλασσαν, ἔτοιμος νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἄμυναν. Στολίσκος Γαλλικὸς, κανόνια μεγάλα καὶ πολεμοφόδια φέρων εἰς τὴν πολιορκίαν, ἐπιάσθη ὑπὸ τοῦ δικροτοῦ Θησέως· τὰ δὲ κανόνια ἀνεβιάσθησαν ἀμέσως εἰς τὰ τεῖχη, καὶ ἐστράφησαν κατὰ τῶν Γάλλων. Ὁ χιλιάρχος Φιλιππῶς, συμμαχῆς τοῦ Ναπολέοντος ἐν Παρισίοις χρηματίσας, ἔπειτα δὲ μετοικήσας ἀπὸ τὴν Γαλλίαν ἐκ φόβου τῶν ἐπαναστατῶν, διεύθυνε τοὺς Τούρκους κανονοβολιστάς. Ὁ Βοναπάρτης ἦτον ἠναγκασμένος νὰ δέρνη τὰ τεῖχη μὲ μόνον δωδεκαλιτραῖα κανόνια· τὴν 28ην Μαρτίου, μ' ὅλον τοῦτο, εἶχε κάμει ἤδη ἐν ἱκανὸν ῥήγμα, ἡ χαλάστραν. Ἐφώρμησαν δὲ οἱ Γάλλοι, διεπέρασαν τὴν τάφρον, καὶ ἀνέβησαν εἰς αὐτό· ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ τοῦ ἀτρομήτου Πασσᾶ. Οἱ Τούρκοι, μετ' Ἀγγλων ναυτῶν καὶ θαλασσίων στρατιωτῶν, ἔκαμαν διαφόρους ἐξόδους, καὶ κατὰ μέρος ἠφάνισαν τὰ ὀχυρώματα καὶ τὰς ὑπονόμους τῶν Γάλλων. Ἐν τῷ μεταξὺ, οἱ ὀρεινοὶ τῆς Ναπλῶσης καὶ τῶν πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Ἰορδάνου χωρῶν, ἐνωθέντες μετὰ Τούρκων ἐκ τῆς Δαμασκοῦ, εἶχον συναθροίσειν μέγα στράτευμα πλησίον τῆς Τιβεριάδος πρὸς βοήθειαν τῆς Ἀκρῆς. Ἀλλ' ὁ Βοναπάρτης, ἀφήσας μέρος τῶν δυνάμεων αὐτοῦ νὰ φυλάττωσι τὰ ὀχυρώματα, ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν Συρίων, ἐνίκησε τὰ ἀγύμναστα πλῆθη των εἰς τὴν Ναζαρετ καὶ πλησίον τοῦ ὄρους Θαβὼρ, καὶ παντάπασιν αὐτοὺς διεσκόρπισεν· οἱ φυγάδες ἔλαβον τὸν εἰς Δαμασκὸν δρόμον. Ὁ δὲ Βοναπάρτης ταχέως ἐπανέστρεψεν εἰς τὸ ἔμπροσθεν τῆς Ἀκρῆς στρατόπεδον αὐτοῦ, καὶ μὲ τινα μεγάλα κανόνια φθάσαντα ἐκ τῆς Ἰάφφας ἤρχισε νὰ ἐνεργῇ δραστηριώτερον. Ὁ Ἀπρίλιος ἐπέρασεν ὁλόκληρος εἰς ἀνωφελεῖς κατὰ τοῦ φρουρίου ἀποπείρας. Τὴν 2αν Μαΐου ἀπέθανεν ὁ Φιλιππῶς, ἀλλὰ τὸν διεδέχθη ὁ Ἀγγλὸς συνταγματάρχης Δούγλας, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ Ἰππότου Σιδνείου Σμιθ καὶ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν τῆς Ἀγγλικῆς μοίρας. Μετ' ἐπανειλημμένας ἐφόδους ἐμβῆκαν οἱ Γάλλοι εἰς μεγάλον τινὰ πύργον, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπέκειντο τὰ λοιπὰ περιτειχίσματα· ὥρμησαν δ' εὐθὺς οἱ Τούρκοι μετὰ τῶν Βρετανῶν ναυτῶν νὰ τοὺς ἐκβάλωσιν ἐκεῖθεν. Τὴν στιγμὴν ταύτην ἐφθασεν ὁ πρὸ πολλοῦ ἀναμενόμενος Ὀθωμανικὸς στολίσκος μὲ νέα στρατεύματα ὑπὸ τὸν Χασσάν Βένη, τὰ ὁποῖα, εὐθὺς ἀποβάντα, ἐστάλθησαν κατὰ τῶν Γαλλικῶν ὀχυρωμάτων, καὶ κυριεύσαντα ἐν κανονοστάσιον, ἐκάρφωσαν τὰ κανόνια. Κατὰ συνέπειαν τοῦ περισπασμοῦ τούτου ἀπεδιώχθησαν οἱ Γάλλοι ἀπὸ τὸν πύργον. Μετὰ διαφόρους ἄλλας ἀποπείρας ἐγένινεν ἐφοδος κατὰ μεγάλου τινοῦ ῥήγματος, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ στρατηγοῦ Lannes. Ἐκ διαταγῆς τοῦ Ἰεζάρ Πασσᾶ ἀφῆκαν τοὺς Γάλλους νὰ ἐμβῶσιν, ἔπειτα δὲ συνεπλάκησαν μετ' αὐτῶν εἰς πρὸς ἕνα, μεγάλην ὑπεροχὴν εἰς τοῦτο θείζαντες οἱ Τούρκοι. Οἱ πρῶτοι τῶν ἐφορησάντων πρᾶχώρησαν ἕως εἰς τὸν κήπον τοῦ παλατίου τοῦ Πασ-

σᾶ, ὅπου ἅπαντες κατεκόπησαν. Ὁ στρατηγὸς Rambaud ἐφονεύθη, καὶ ὁ Lannes ἐπληγώθη. Τὴν 20ην Μαΐου ἔκαμει ὁ Βοναπάρτης τὸν ἔσχατον ἀγῶνα, εἰς τὸν ὁποῖον ἐφονεύθησαν ὁ στρατηγὸς Bon καὶ ὁ συνταγματάρχης Veneux μὲ τοὺς πλείστους τῶν στρατιωτῶν. Ὁ στρατηγὸς Καφφαρέλλης εἶχε προαποθάνειν. Ὁ στρατὸς ἤρχισε τώρα νὰ γογγύζῃ· ἐπτά ἢ ὀκτὼ προσβολαὶ εἶχον γένειν, αἱ τάφροι ἦσαν πλήρεις νεκρῶν, τοὺς ὁποίους δὲν ἤμπορούν νὰ θάψωσι διὰ τὸ πῦρ τῶν πολιορκημένων, καὶ ἡ νόσος, ὑπὸ τῆς θερμότητος τοῦ κλίματος βοηθούμενη, ταχέως διεδίδετο εἰς τὸ στρατόπεδον. Μετὰ πεντήκοντα τέσσαρας ἡμέρας ἀφοῦ ἠνείχθησαν αἱ τάφροι, εὗρέθη ὁ Βοναπάρτης ἠναγκασμένος νὰ σηκώσῃ τὴν πολιορκίαν. Οἱ κάτοικοι τοῦ Λιβάνου, οἱ Δροῦσοι, καὶ ἄλλοι, οἵτινες πρότερον ἦσαν διατεθειμένοι νὰ ἐνωθῶσι μετ' αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ἰεζάρ Πασσᾶ, ἰδόντες τὴν ἐνώπιον τῆς Ἀκρῆς ἀποτυχίαν του, μετεμελήθησαν, καὶ ἔστειλαν ἐπιτροπὴν εἰς τὰ Τουρκικὰ καὶ Ἀγγλικά πλοῖα. Συγχρόνως ἔμαθεν ὁ Βοναπάρτης ὅτι ὁ ἐκ Ῥόδου μέγας Τουρκικὸς στόλος ἔμελλε νὰ πλεύσῃ κατὰ τῆς Αἰγύπτου· προσέτι δὲ, οἱ Μαμελοῦχοι, πολυάριθμοι κατὰ τὴν Ἀνω Αἰγύπτου συναθροισθέντες, ἠπειλουν τὸ Κάϊρον. Ὅθεν ἀπεφασίσε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Αἰγύπτου καὶ τὴν 21ην Μαΐου ἤρχισε τὴν ὀπισθοδρόμησιν ὁ Γαλλικὸς στρατός.

Ὁ Βοναπάρτης προσεποιήθη μὲν τότε εἰς τὸ φανερόν ὅτι ὀλίγον ἐλύπησεν αὐτὸν τὸ πρόσκομμα τοῦτο· ἀλλὰ πολλὰ διαφόρως ὠμίλησεν εἰς τὸν Μουράτ καὶ ἄλλους θάρρετους φίλους· ἀκόμη δὲ καὶ πρὸς τὰ τέλη τῆς ζωῆς του εἰς τὴν Ἀγίαν Ἑλένην φυλακωμένος ἠγανάκτει, τὴν ἀποτυχίαν ταύτην συλλογιζόμενος.— Μετὰ τὴν ἄλυσιν τῆς Ἀκρῆς, ἔλεγεν, ὁ στρατὸς ἤθελεν ὑπάγειν εἰς τὴν Δαμασκὸν καὶ τὸν Εὐφράτην· οἱ Χριστιανοὶ τῆς Συρίας, οἱ Δροῦσοι, καὶ οἱ Ἀρμένιοι, ἤθελεν συνενωθῆν μετ' ἡμᾶς· αἱ τὴν Ἀραβικὴν διάλεκτον ὁμιλοῦσαι ἐπαρχίαι τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας ἦσαν ἔτοιμοι διὰ μεταβολὴν· ἄνθρωπον μόνον ἐπερίμεναν Μὲ 100,000 ἀνδρῶν εἰς τὰς ὀχθὰς τοῦ Εὐφράτου, ἤμπορουν νὰ ὑπάγω εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἢ τὰς Ἰνδίας· ἤμπορουν νὰ μεταβάλω τὸ πρόσωπον τοῦ κόσμου.

ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ.—Ὅτι ὁ ἥλιος βλάπτει, ὅταν ἐκτεθῇ τις παραπολὺ εἰς τὰς θερμὰς αὐτοῦ ἀκτῖνας, εἶναι πασίδηλον· ἀλλὰ πότε καὶ τίνι τρόπῳ, σχεδὸν ἀγνοεῖται. Ὅποτεν ἐκτεθῇ τις εἰς τὸν ἥλιον χωρὶς τωσαύτην σωμασκιάν, ὅση νὰ ἐπιζῇ ἐλευθέραν διαπνοὴν ἢ ἰδρῶτα, τότε βλάπτεται· ἀλλ' ὅποτεν ἢ ἐκθεσὶς ἦναι συνωδευμένη μὲ τὴν πρὸς ἐλευθέραν διαπνοὴν ἀπαιτουμένην σωμασκιάν, τότε δὲν βλάπτεται. Ἀς κοιμηθῇ τις εἰς τὸν ἥλιον, καὶ θέλει ἐξυπνήσῃ ἰδρωμένος, καὶ κάκιστα ἔχων· ἴσως ἀποθάνῃ. Ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ἂς σκάτῃ εἰς τὸν ἥλιον κατὰ τὸ αὐτὸ τοῦ καιροῦ διάστημα, καὶ θέλει δεκαπλασίως ἰδρῶσειν, καὶ χωρὶς τίποτε νὰ πάθῃ. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὄχι μόνον αἱ ἄμεσοι ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, ἀλλὰ καὶ ἡ τῆς ἀτμοσφαίρας θερμότης παράγει ἀφθονον χολήν, ἥτις μόνον διὰ τῆς σφοδρᾶς σωμασκιᾶς ἐξάγεται.